

MØTEPROTOKOLL

Fra møte:	3/22 Klagenemnda for sentral godkjenning av foretak for ansvarsrett
Dato/tid:	23.06.2022 kl. 09.00 til kl. 12.00
Sted:	Teams
Deltakere:	Anette Sjøby Bakker, Hossam Gadalla, Jan Ørnevik, Kathrine Julin Pettersen, Cecilie Thorbjørnsen, Olav Haugerud og Endre Straume Mårstig Fra DiBK: Marijana Gelo Lazetic
Sekretariatet:	Silje Skogstad Nørstebøen
Møteleder:	Anette Sjøby Bakker
Referent:	Silje Skogstad Nørstebøen
Referat også til:	Klagenemndas medlemmer og varamedlemmer Kommunal- og distriktsdepartementet

Sak 17/22 Protokoll fra klagenemndas møte 06.04.2022.

Protokollen ble godkjent uten merknader.

Sak 18/22 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra Rolfs Graving og Planering AS (klagesaksnr. 22/2969).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2
- Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 2
- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2

I klage innsendt 06.04.2022 ble vedtak av 17.03.2022 påklaget av advokat Thomas Kollerød ved MEF Service AS på vegne av foretaket. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Rolfs Graving og Planering AS med organisasjonsnummer 927886278 omtales i det følgende som «foretaket».

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 04.02.2022 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 17.03.2022 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 1
- Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 1
- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 1
- Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2
- Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 2
- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2

Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig utdanningsnivå, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-2 og 11-3. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdene det var søkt om i tiltaksklasse 2, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd. Direktoratet fant imidlertid grunnlag for å innvilge godkjenningsområdene i tiltaksklasse 1.

Det ble også påpekt i avslaget at direktoratet hadde merket seg at foretaket hadde hatt sentral godkjenning for disse godkjenningsområdene tidligere i henhold til overgangsbestemmelsen, gjennom foretaket Rolfs Graving og Planering AS med organisasjonsnummer 921127553. Det ble videre påpekt at overgangsbestemmelsen ikke kom til anvendelse i dette tilfellet, da foretakets søknad ikke var å regne som en fornyelse.

Generelle opplysninger om foretaket

Foretaket Rolfs Graving og Planering AS med organisasjonsnummer 927886278 har ikke hatt sentral godkjenning tidligere.

Foretaket har ifølge Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret 11 inntektsmottakere og ligger i Skien kommune i Vestfold og Telemark fylke. Rolf Aafoskaas er daglig leder. Han har fagbrev som anleggsmaskinfører fra 1998. Det er ikke dokumentert annen faglig ledelse.

Foretaket har sin virksomhet innen bygg og anlegg innenfor grunnarbeid, grøfting, riving av bygninger og flytting av masse, samt øvrig virksomhet som hører naturlig sammen med dette, herunder deltagelse i andre selskap. Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden 43.120 Grunnarbeid.

Godkjenningshistorikk

Foretaket Rolfs Graving og Planering AS med organisasjonsnummer 927886278 har, som nevnt, ikke hatt sentral godkjenning tidligere. Foretaket opplyste imidlertid i søknadsomgangen om at søknaden gjaldt overføring av sentral godkjenning, jf. SAK10 § 13-4 fjerde ledd. Foretaket ønsket overføring fra Rolfs Graving og Planering AS med organisasjonsnummer 921127553.

Foretaket Rolfs Graving og Planering AS med organisasjonsnummer 921127553 fikk sentral godkjenning for første gang 13.10.2018. Dette foretaket har tidligere hatt sentral godkjenning for godkjenningssområdene utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2, utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 2, utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2 og utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 1. Godkjenningssområdene i tiltaksklasse 2 var innvilget i henhold til overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3.

I førstegangssøknaden for foretaket Rolfs Graving og Planering AS med organisasjonsnummer 921127553 ble det informert om at foretaket ble omdannet fra et enkeltpersonforetak til AS, og at de ønsket overføring av den sentrale godkjenningen fra foretaket Rødmyrsvingen 68 Rolf Aafoskaas med organisasjonsnummer 941315100. Det ble videre informert om organisasjonen og den faglige ledelsen var den samme som i enkeltpersonforetaket.

Foretaket Rødmyrsvingen 68 Rolf Aafoskaas med organisasjonsnummer 941315100 fikk sentral godkjenning for første gang 17.11.1998, og har blant annet hatt godkjenning for utførelse av grunnarbeid og landskapsutforming i tiltaksklasse 2 i henhold til overgangsbestemmelsen.

Saksgang

04.02.2022 Søknad

17.04.2022 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

06.04.2022 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

Foretaket ved advokat Kollerød skriver innledningsvis at det klages på at direktoratet ikke har behandlet søknaden som en fornyelse under overgangsordningen. Videre informeres det om at foretaket har vært under overgangsordningen siden den ble innført i 2016, og at de fikk innvilget området senest i 2021 i søknad for Rolfs Graving og Planering AS med organisasjonsnummer 921127533. Videre skrives det i klagen at det i desember 2021 ble opprettet et holdingsselskap som foretaket eier 100%. Bakgrunnen for dette er at de da kan legge inn verdiene ved et eventuelt salg av foretaket en gang i fremtiden. I den forbindelse ble det gamle foretaket med organisasjonsnummer 921127553 slettet.

Advokat Kollerød skriver i klagen at konsekvensen av avslaget på godkjenningssområdene er dramatisk for foretaket, da de mister tilgangen på et marked de har hatt siden bedriften ble startet for 35 år siden. Videre skriver advokat Kollerød at den største delen av omsetningen til foretaket følger av en rammeavtale med Skien kommune, og at avslaget på godkjenningssområdene i tiltaksklasse 2 vil føre til en nedbemanning/avvikling av bedriften. Det informeres videre om at daglig leder har jobbet med de samme oppgavene i 35 år, og at vedtaket kan føre til en brå slutt på en lang yrkeskarriere, på bakgrunn av en ren formalisme i regelverket.

Det vises videre til SAK10 § 13-4 om overføring av sentral godkjenning, overgangsbestemmelsen som følger av SAK10 § 20-3, samt en pressemelding fra Kommunal- og distriktsdepartementet fra 04.12.2017. Advokat Kollerød skriver i den sammenheng at det klare politiske signalet da overgangsordningen ble innført i 2016, med påfølgende forlengelser, er at ingen godkjente foretak skal «avskiltes». Det informeres i klagen om at foretaket selv ikke har avsluttet godkjenningen, men at godkjenningen har falt bort automatisk, på grunn av endring av organisasjonsnummer. Videre anføres det at det er svært urimelig at et foretak mister sin sentrale godkjenning av rent formelle årsaker alene, og at dette ikke samsvarer med hensynet bak overgangsbestemmelsen.

Videre skrives det i klagen at foretaket av direktoratet har blitt møtt med beskjed om at de har hatt lang tid på å videreutdanne seg for å oppnå den nødvendige formalkompetansen som kreves etter innstramningen i 2016, som vil si høyere fagskolegrad eller mesterbrev. Til dette bemerker advokat Kollerød at det i anleggsbransjen ikke finnes mesterbrev, og at det heller ikke er planer i anleggsbransjen om å innføre mesterbrev, og at dette derfor ikke er aktuelt for foretaket.

Når det gjelder høyere fagskoleutdanning skriver advokat Kollerød tar opp til fire år å videreutdanne seg. Videre nevnes det at overgangsordningen har hatt flere kortere intervaller. Det anføres at det med disse korte intervallene overgangsordningen har blitt forlenget med, har vært umulig for en ansatt eller leder i bedrift å planlegge et videre skoleløp.

Videre bemerker advokat Kollerød at direktoratet burde ha god kjennskap til at den reelle overgangsordningen ble innført i 2016 fordi bygge- og anleggsnæringen meldte om at de nye formalkravene som ble innført i 2016 la for liten vekt på realkompetanse, og at utdanningskravene må samsvare mest mulig med de utdanningene som er i bransjen. Avslutningsvis anføres det at å hevde at foretakene har hatt god tid til å videreutdanne seg, ikke stemmer med virkeligheten.

På bakgrunn av det ovennevnte mener foretaket at vedtaket er svært urimelig, og ikke i samsvar med intensjonene bak regelverket, og at vedtaket derfor burde omgjøres.

Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning de påklagde godkjenningssområdene.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd og tilhørende veiledning skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset det omsøkte godkjenningssområdet. Relevant utdanning og praksis for et godkjenningssområde skal som utgangspunkt være knyttet til samme person.

Overføring av sentral godkjenning og forholdet til overgangsbestemmelsen

Det følger av SAK10 § 13-4 fjerde ledd med tilhørende veiledning, at sentral godkjenning gis til foretak, og følger foretakets organisasjonsnummer. Ved endring av foretakets organisasjonsnummer kan opprinnelig søknad om sentral godkjenning overføres til nytt foretak. Ved overføring av sentral godkjenning, vil godkjenningsperioden være tre år som normalt. Dette gjelder også for foretak som er innvilget sentral godkjenning i henhold til overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3.

Overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3 innebærer at foretak som søker om fornyelse av sin sentrale godkjenning kan vurderes etter de mer lempelige kompetansekravene som gjaldt før 01.01.2016, hvor langvarig og god praksis kunne kompensere for manglende utdanningsnivå. Bestemmelsen gjelder frem til 01.07.2023, og ble innført for at foretakene skulle få tid til å oppgradere sin formalkompetanse og tilpasse seg regelverket, enten ved videreutdanning, eller ved å ansette faglig ledelse med nødvendige kvalifikasjoner.

Det avgjørende for at overgangsbestemmelsen skal komme til anvendelse, er at det er søkt om fornyelse av sentral godkjenning. Det vil si at foretakene tidligere må ha hatt sentral godkjenning for de omsøkte godkjenningssområdene, og at foretaket på søknadstidspunktet må ha en gyldig sentral godkjenning for de godkjenningssområdene og tiltaksklassene det søker fornyelse av. Dersom foretaket ikke har en gyldig sentral godkjenning på søknadstidspunktet, vil ikke søknaden være å regne som en fornyelse, og søknaden vil bli

vurdert opp mot kvalifikasjonskravene i SAK10 kapittel 11 på vanlig måte. Denne fristen er absolutt.

Rolfs Graving og Planering AS med organisasjonsnummer 921127553 fikk fornyet sin sentrale godkjenning 06.09.2021. Godkjenningen var opprinnelig gyldig i perioden 06.09.2021 - 06.09.2024. Det fremgår imidlertid av opplysninger fra enhetsregisteret at dette foretaket ble slettet 09.12.2021.

Foretak med sentral godkjenning plikter å melde fra til Direktoratet for byggkvalitet om endringer som har betydning for godkjenningen, jf. SAK10 § 1-3 tredje og fjerde ledd. Foretaket må opplyse om permanente endringer i foretakets kompetanse slik som fratredelse, oppsigelser, og vesentlige omorganiseringer. Videre plikter foretak som er under konkursbehandling, eller som av andre grunner avvikes, å melde fra om dette. Endringene må meldes fra uten ugrunnet opphold. Direktoratet kan ikke se at foretaket har meldt ifra om avviklingen.

Sletting og avvikling av foretak vil følgelig føre til at grunnlaget for sentral godkjenning ikke lenger er tilstede, og som en følge av dette vil den sentrale godkjenningen avsluttes. Den sentrale godkjenningen til foretaket Rolfs Graving og Planering AS med organisasjonsnummer 921127553 skulle derfor vært avsluttet etter foretaket ble slettet 09.12.2021. Godkjenningen ble formelt avsluttet 02.02.2022.

Foretaket Rolfs Graving og Planering AS med organisasjonsnummer 927886278 sendte, som nevnt, inn søknad om sentral godkjenning 04.02.2022. Da den opprinnelige godkjenningen til foretaket Rolfs Graving og Planering AS med organisasjonsnummer 921127553 skulle vært avsluttet i desember 2021, og formelt ble avsluttet 02.02.2022, vil ikke søknaden være å regne som en fornyelse av tidligere godkjenning. Foretaket hadde på søknadstidspunktet ingen aktiv godkjenning å overføre, og overgangsbestemmelsen vil derfor ikke komme til anvendelse. Foretaket vil dermed i det følgende bli vurdert opp mot kvalifikasjonskravene i SAK10 kapittel 11 på vanlig måte.

Foretaket anfører som nevnt at det har vært umulig å planlegge et videre skoleløp på grunn av at overgangsbestemmelsen har blitt forlenget med flere kortere intervaller, og at dette har skapt uforutsigbarhet med tanke på videreutdanning. Til dette bemerker direktoratet at det i 2016 ble innført en rekke endringer i byggesaksforskriften, herunder klarere krav til utdanning. Overgangsbestemmelsen ble, som nevnt, innført for at foretakene skulle få tid til å oppgradere sin formalkompetanse og tilpasse seg regelverket. Overgangsbestemmelsen gjaldt i utgangspunktet frem til 01.07.2018, men har senere blitt forlenget til å gjelde frem til 01.07.2023. Selv om overgangsbestemmelsen har blitt forlenget ved flere anledninger, har kravet til utdanning vært det samme i over seks år.

Samlet vurdering av de påklagede godkjenningssområdene

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er mesterbrev eller tilsvarende, med tre års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for disse godkjenningsområdene vil for eksempel være fagskolegrad innen anlegg.

Foretaket har dokumentert at daglig og faglig leder Rolf Aafoskaas har fagbrev i anleggsmaskinførerfaget fra 1998. Direktoratet vurderer at utdanningen er relevant for de påklagede godkjenningsområdene, men at den ikke oppfyller kravet til utdanningsnivå.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet bemerker likevel kort at foretaket har vist til arbeider som omfattes av godkjenningsområdene, men at det ikke er anledning til å la praksis veie opp for manglende utdanningsnivå utover de tilfellene som overgangsbestemmelsen omfatter, jf. SAK10 §§ 11-3 og 20-3.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Rolfs Graving og Planering AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2
- Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 2
- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

Oppsummering:

Direktoratet for byggkvalitet finner ikke å kunne ta klagen til følge for de påklagede godkjenningsområdene.»

Sak 19/22 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra HABI AS (klagesaksnr. 22/3217).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 3
- Utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 3

I klage innsendt 20.04.2022 ble vedtak av 07.04.2022 påklaget av foretaket ved Anne Bie. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 31.03.2022 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 07.04.2022 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Søker (for alle typer tiltak) i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 2
- Utførelse av taktekkingsarbeid i tiltaksklasse 2
- Utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 3

Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget:

- Prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 3
- Utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 3

Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig utdanningsnivå, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-2 og 11-3.

For godkjenningsområdet prosjektering av ventilasjon og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 3 hadde foretaket vist til faglig leder med relevant høyere fagskolegrad, som ikke oppfylte

kravet til utdanningsnivå. For godkjenningsområdet utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning hadde foretaket vist til faglig leder med relevant mesterbrev, som ikke oppfyller kravet til utdanningsnivå.

Det ble i vedtaket vist til at foretaket tidligere hadde hatt sentral godkjenning for disse områdene tidligere, men at foretaket ikke hadde sendt inn ny søknad innen fristen for å bli vurdert etter overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3. Direktoratet fant imidlertid grunnlag for å innvilge begge godkjenningsområdene i tiltaksklasse 2.

Generelle opplysninger om foretaket

HABI AS fikk sentral godkjenning første gang 19.03.1999. I perioden 26.03.2019 – 26.03.2022 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene:

- Søker (for alle typer tiltak) i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 3
- Utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 3
- Utførelse av taktekkingsarbeid i tiltaksklasse 2
- Utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 3

Godkjenningsområdene prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 3 og utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 3 var innvilget kompensert for manglende utdanningsnivå i henhold til overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3.

Foretaket har ifølge Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret 53 inntektsmottakere og ligger i Stavanger. Tor Ove Jørgensen er daglig leder. Han har svennebrev i kobber- og blikkenslagerfaget fra 1989, samt mesterbrev i ventilasjons- og blikkenslagerfaget fra 2003. Videre består faglig ledelse av Tor Erik Hadland, Ronny Glöckner og Steve Jekat.

Foretaket har sin virksomhet handel, produksjon, håndverk og entreprenørvirksomhet innenfor kobber- og blikkenslagerfaget, varme, ventilasjon og sanitær (VVS), direkte eller som aksjonær i andre selskaper. Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden 43.221 Rørleggerarbeid.

Saksgang

31.03.2022 Søknad

07.04.2022 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

20.04.2022 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

Foretaket informerer i klagen om at vedkommende som hadde ansvar for å søke fornyelse ved en svært beklagelig feil ikke har videreformidlet fristen internt i foretaket. Videre informeres det om at foretakets sentrale godkjenning utløp 26.03.2022, og at foretaket

oppdaget feilen 29.03.2022. Foretaket tok videre kontakt med direktoratet før de skulle sende inn søknaden og fikk opplyst om at det ikke var mulig å søke om fornyelse når fristen var utgått, og at situasjonen ble forklart til saksbehandler i direktoratet.

Videre skriver foretaket at de har innehatt de avslåtte tiltaksklassene i flere år, gjennom overgangsordningen som ble iverksatt for å kunne sikre foretak som de selv. Det informeres videre om at foretaket er klar over at denne kun gjelder til 01.07.2023, og at de har planlagt for å ivareta dette. Det bemerkes også at den faglige ledelsen i foretaket er den samme nå som den var i forrige godkjenningsperiode.

Avslutningsvis skriver foretaket at det er svært uheldig for dem å miste to betydningsfulle tiltaksklasser, uten at dette har bakgrunn i foretakets faglige kompetanse. De mener at deres referanseprosjekter viser at de per i dag ivaretar større og mer komplekse prosjekter enn tidligere. Foretaket beklager på det sterkeste at de ikke overholdt fristen, og ber på grunnlag av deres faglige kompetanse og historikk om at vedtaket revurderes.

Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdene prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 3 og utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 3.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd og tilhørende veiledning skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet. Relevant utdanning og praksis for et godkjenningsområde skal som utgangspunkt være knyttet til samme person.

Forholdet til overgangsbestemmelsen

Overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3 innebærer at foretak som søker fornyelse av sin sentrale godkjenning kan vurderes etter de mer lempelige kompetansekravene som gjaldt før 01.01.2016, hvor langvarig og god praksis kunne kompensere for manglende utdanningsnivå. Bestemmelsen gjelder frem til 01.07.2023 og ble innført for at foretakene skulle få tid til å oppgradere sin formalkompetanse og tilpasse seg regelverket.

Det avgjørende for at overgangsbestemmelsen skal komme til anvendelse er at det er søkt om fornyelse av sentral godkjenning. Det vil si at foretakene tidligere må ha hatt sentral godkjenning for de omsøkte godkjenningsområdene og at den nye søknaden må være innsendt innen utløpet av forrige godkjenningsperiode. Det vil si at foretaket på søknadstidspunktet må ha en gyldig sentral godkjenning for de godkjenningsområdene og tiltaksklassene det søker fornyelse av. Oversettes denne fristen vil ikke søknaden være å

regne som en fornyelse og søknaden vil bli vurdert opp mot kvalifikasjonskravene i SAK10 kapittel 11 på vanlig måte. Denne fristen er absolutt.

Foretaket HABI AS hadde i perioden 26.03.2019 – 26.03.2022 sentral godkjenning for godkjenningsområdene ansvarlig søker i tiltaksklasse 1, prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 3, utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 3, utførelse av taktekkingsarbeid i tiltaksklasse 2 og utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 3. Godkjenningsområdene prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 3 og utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 3 var innvilget i henhold til overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3. Ny søknad om sentral godkjenning ble sendt inn 31.03.2022, det vil si etter at forrige godkjenning utløp. Det innebærer at forutsetningen om at søknaden er sendt inn innen utløpet av forrige godkjenningsperiode, ikke er til stede. Direktoratet ser at det kun dreier seg om fem dager, men denne fristen er som nevnt absolutt og overgangsbestemmelsen kommer derfor ikke til anvendelse i dette tilfellet.

Foretaket vil dermed i det følgende bli vurdert opp mot kvalifikasjonskravene i SAK10 kapittel 11 på vanlig måte.

Forhold knyttet til faglig ledelse

Faglig ledelse er definert som en eller flere personer i foretaket som oppfyller kravene til kvalifikasjoner i kapittel 11, og som har myndighet til å ta beslutninger av betydning for oppfyllelse av krav i plan- og bygningsloven, jf. SAK10 § 1-2 bokstav e. Den faglige ledelsen må videre ha nødvendig formell og reell innflytelse over arbeidene, i tillegg til å ha en ansettelsesprosent som sikrer at vedkommende har tilstrekkelig tid til å ivareta alle aktuelle krav, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd med tilhørende veiledning.

Det fremgår av foretakets organisasjonsplan, dokumentasjon på fast ansettelse og innsendte CV-er, at faglig ledelse består av følgende personer Tor Ove Jørgensen, Tor Erik Hadland, Ronny Glöckner og Steve Jekat. Samtlige er fast ansatt i 100% stilling.

Tor Ove Jørgensen er som nevnt daglig leder i foretaket, i tillegg til at han har overordnet faglig ansvar ifølge foretakets organisasjonsplan. Direktoratet forstår det som at han har formell og reell innflytelse innen samtlige godkjenningsområder, og vil derfor i det følgende vurdere hans kvalifikasjoner opp mot begge de påklagede godkjenningsområdene.

Videre er Tor Erik Hadland oppført som avdelingsleder og faglig ansvarlig for ventilasjon. Direktoratet vurderer at Hadland dermed har formell og reell innflytelse innen fagområdet, og at det videre er anledning for å vurdere hans kvalifikasjoner opp mot godkjenningsområdet prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 3. På bakgrunn av informasjonen som nevnt, finner direktoratet ikke grunnlag for å legge Hadland til grunn som faglig leder for andre fagområder.

Ronny Glöckner er oppført som avdelingsleder og faglig ansvarlig for tak og fasade. Direktoratet finner at Glöckner dermed har formell og reell innflytelse innen disse fagområdene, og at det videre er anledning for å vurdere hans kvalifikasjoner opp mot godkjenningssområdet utførelse av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 3. På bakgrunn av informasjonen som nevnt, finner direktoratet ikke grunnlag for å legge Glöckner til grunn som faglig leder for andre fagområder.

Steve Jekat er oppført som prosjektleder for taktekking og har også faglig ansvar for dette. På bakgrunn av informasjonen som nevnt, finner direktoratet ikke grunnlag for å legge Jekat til grunn som faglig leder for de påklagede godkjenningssområdene.

Prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 3 er mastergrad eller tilsvarende med åtte års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningssområdet vil for eksempel være mastergrad innen maskin/VVS.

Foretaket har dokumentert at daglig leder Tor Ove Jørgensen har svennebrev i kobber- og blikkenslagerfaget fra 1989, og mesterbrev i ventilasjons- og blikkenslagerfaget fra 2003. Begge disse utdanningene anses relevant for godkjenningssområdet, men oppfyller ikke kravet til nødvendig utdanningsnivå.

Tor Erik Hadland, som er oppført som avdelingsleder for ventilasjon, har vitnemål for fullført teknisk årsstudium i klimateknikk, samt toårig teknisk fagskole maskinlinje. Det fremgår av vitnemålet for det tekniske årsstudiet i klimateknikk at utdanningen bygger på de to første årene av en ingeniørutdanning eller tilsvarende. Direktoratet vurderer at Hadland har dokumentert utdanning tilsvarende nivå d, bachelorgrad i ingeniørutdanning eller tilsvarende. Både fagskolegraden og årsstudiet inneholder flere relevante fag som blant annet *ventilasjon, varme, sanitær, styring- og instrumenteringsteknikk, energiteknikk, tilvirkningsteknikk* og *klimateknikk*. Hadlands utdanning vurderes dermed som tilstrekkelig relevant, men oppfyller ikke kravet til nødvendig utdanningsnivå.

Når det gjelder Ronny Glöckner og Steve Jekat, viser direktoratet til drøftelsen ovenfor. Direktoratet finner som nevnt ikke grunnlag for å legge Glöckner og Jekat til grunn som faglig ledelse da det ikke er dokumentert at de har nødvendig formell og reell innflytelse for godkjenningssområdet. Det bemerkes allikevel kort at det for Glöckner, er dokumentert en oversettelse fra tysk til norsk der det fremgår at han har svennebrev som VVS-installatør. For Steve Jekat, er det vist til en utdanning i form av et utenlandsk diplom uten oversettelse. Det følger av SAK10 § 13-2 tredje ledd med tilhørende veiledning at søknad og vedlegg som ikke er utferdiget på norsk, svensk eller dansk skal vedlegges en faglig korrekt oversettelse til ett av disse språkene. Da det ikke foreligger en oversettelse av diplommet, er det vanskelig for direktoratet å vurdere nivå og relevans på utdanning. Direktoratet har imidlertid

sammenlignet innsendt dokumentasjon med tidligere vurderinger av tilsvarende utdanning. Direktoratet finner etter dette at Jekats utdanning tilsvarende fag-/svennebrev som taktekker. Svennebrev oppfyller følgelig ikke kravet til utdanningsnivå.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet bemerker likevel kort at foretaket har vist til arbeider som omfattes av godkjenningssområdet, men at det ikke er anledning til å la praksis veie opp for manglende utdanningsnivå utover de tilfellene som overgangsbestemmelsen omfatter, jf. SAK10 §§ 11-3 og 20-3.

Utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 3 er høyere fagskolegrad eller tilsvarende, med tilhørende åtte års relevant praksis, eller ingeniør/bachelorgrad eller tilsvarende, med tilhørende fem års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

I tillegg til å være på nødvendig nivå, må utdanningen også være tilstrekkelig relevant for godkjenningssområdet det søkes om. Ved vurderingen av om utdanningen anses som relevant vil fagretning og fagkombinasjon være sentralt, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Et avgjørende moment vil være om utdanningens innhold og fagretning gjenspeiler det påklagede godkjenningssområdets innhold og arbeidsoppgaver.

Godkjenningssområdet utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning omfatter montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning på byggverk, inkludert montering av beslag, jf. SAK10 § 13-5 bokstav j. For at en utdanning skal anses som relevant for dette godkjenningssområdet er det avgjørende at utdanningen innehar relevante fag for byggteknikk og montering av ulike glasskonstruksjoner og fasadekledning. Relevant utdanning for dette godkjenningssområdet vil for eksempel være høyere fagskolegrad eller bachelorgrad innen bygg.

Foretaket har dokumentert at daglig leder Tor Ove Jørgensen har svennebrev i kobber- og blikkenslagerfaget fra 1989, og mesterbrev i ventilasjons- og blikkenslagerfaget fra 2003. Begge disse utdanningene anses relevante for godkjenningssområdet, men oppfyller ikke kravet til nødvendig utdanningsnivå.

For Ronny Glöckner, som er ansatt som avdelingsleder for tak og fasade, er det som nevnt dokumentert en oversettelse fra tysk til norsk der det fremgår at han har svennebrev som VVS-installatør. Svennebrev oppfyller ikke kravet til utdanningsnivå. Det bemerkes videre at utdanning og praksis fra annen EØS-stat skal aksepteres på lik linje med norsk, jf. SAK10 § 11-

5 andre ledd, men det må ved søknad om sentral godkjenning dokumenteres at den formelle utdanningen og praksisen er relevant i forhold til det godkjenningsområdet det søkes sentral godkjenning for. Ut ifra innsendt dokumentasjon er det ikke mulig for direktoratet å vurdere utdanningens relevans, da det ikke er oppgitt fagsammensetning eller lignende. Direktoratet bemerker allikevel på generelt grunnlag at utdanning innen VVS i utgangspunktet ikke anses som relevant for området.

Når det gjelder Tor Erik Hadland og Steve Jekat, viser direktoratet til drøftelsen ovenfor. Direktoratet finner som nevnt ikke grunnlag for å legge Hadland og Jekat til grunn som faglig ledelse da det ikke er dokumentert at de har nødvendig formell og reell innflytelse innen godkjenningsområdet.

Det bemerkes allikevel kort at det for Jekat, er dokumentert utdanning på nivå med fag-/svennebrev som ikke oppfyller kravet til utdanningsnivå. Tor Erik Hadland har som nevnt vitnemål for fullført teknisk årsstudium i klimateknikk, samt toårig teknisk fagskole maskinlinje. Det fremgår av vitnemålet for det tekniske årsstudiet i klimateknikk at utdanningen bygger på de to første årene av en ingeniøruddanning eller tilsvarende. Direktoratet vurderer at Hadland har dokumentert utdanning tilsvarende nivå d, bachelorgrad i ingeniøruddanning eller tilsvarende. Utdanningen oppfyller derfor kravet til utdanningsnivå. Når det gjelder utdanningens relevans, fremgår det av fagplanen for årsstudiet at utdanningen inneholder opplæring i blant annet *klimateknikk, damp- og energiteknikk, klimateknikk for oljeplattformer, VVS, miljøteknikk og roterende maskiner*. Direktoratet kan ikke se at denne utdanningen gjenspeiler godkjenningsområdets innhold og arbeidsoppgaver, og den vurderes derfor som ikke relevant for området. Det følger videre av fagplanen for den tekniske fagskolegraden at utdanningen innehar opplæring i fag som *materiallære, elektro/automatisering, mekanikk, konstruksjonsteknikk, tilvirkningsteknikk, energiteknikk, VVS, styring- og instrumentteknikk*. Selv om utdanningens hovedretning er innen maskin/VVS, finner direktoratet at utdanningen inneholder relevante fag for området, herunder fagene materiallære, mekanikk, konstruksjonsteknikk og tilvirkningsteknikk.

Direktoratet finner etter dette at kravet til relevant utdanning på tilstrekkelig nivå er oppfylt for Tor Erik Hadland, men bemerker igjen at han ikke kan legges til grunn for området, jf. drøftelsen ovenfor.

Krav til praksis

Som følge av at kravet til faglig ledelse med nødvendig formell og reell innflytelse ikke er oppfylt for Hadland, og det ikke er dokumentert nødvendig utdanning for øvrig faglig ledelse, er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet bemerker likevel kort at foretaket har vist til arbeider som omfattes av godkjenningsområdet, og som dekker kravet til praksislengde, jf. SAK10 §§ 11-3 og 13-5.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at HABI AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdene prosjektering av ventilasjon og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 3 og utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 3.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

Oppsummering:

Direktoratet for byggkvalitet finner ikke å kunne ta klagen til følge for de påklagede godkjenningsområdene.»

Sak 20/22 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra OK Ventilasjon AS (klagesaknr. 22/3298).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 3

I brev datert klage innsendt 22.04.2022 ble vedtak av 01.04.2022 påklaget av foretaket ved daglig leder Laila-Merete Knaldre. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 22.02.2022 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 01.04.2022 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområde ble innvilget:

- Utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 3

Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig praksislengde, jf. byggesaksforskriften (SAK10) § 11-3. Ettersom faglig leders bachelorgrad var fullført i 2021, var ikke kravet til praksis etter endt utdanning oppfylt. Foretaket hadde heller ikke dokumentert at utdanningen kunne regnes som videreutdanning, og det ble derfor vurdert at det ikke var anledning til å legge vekt på praksis før endt utdanning, jf. SAK10 § 11-3. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdene det var søkt om i henholdsvis tiltaksklasse 2 og 3, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd. Direktoratet fant imidlertid grunnlag for å innvilge godkjenningsområdet utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1 på bakgrunn av annen faglig ledelse.

Generelle opplysninger om foretaket

OK Ventilasjon AS fikk sentral godkjenning første gang 09.02.1999. Foretaket har i to foregående perioder, blant annet i perioden 26.02.2019 – 26.02.2022, hatt sentral godkjenning for godkjenningsområdene prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 2 og utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 3. Foretaket hadde i perioden 22.02.2013 – 21.02.2016 sentral godkjenning for begge de ovennevnte godkjenningsområdene i tiltaksklasse 3.

Foretaket har ifølge Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret 11 inntektsmottakere og ligger i Torpo i Ål kommune i Viken fylke. Laila-Merete Knaldre er daglig leder. Det er ikke dokumentert utdanning tilhørende henne, men det er oppført i foretakets organisasjonsplan at hun har høyskoleutdanning innen bedriftsøkonomi. Videre er det dokumentert utdanning tilhørende ingeniør/prosjektleder Ivan Michael Dropuljic og fagarbeider Bjørn-Ivar Knaldre.

Foretaket har sin virksomhet innen ventilasjonsentreprenørvirksomhet, konsulentbistand, kjøp og salg av varer og annen virksomhet som naturlig hører til, samt deltakelse i andre

virksomheter. Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden 43.223 Ventilasjonsarbeid.

Saksgang

22.02.2022 Søknad

01.04.2022 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

22.04.2022 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

11.05.2022 Oversendelse av ytterligere opplysninger fra foretaket

26.05.2022 Oversendelse av ytterligere opplysninger fra foretaket

Foretakets anførsler

Foretaket v/daglig leder Laila-Merete Knaldre, skriver innledningsvis i klagen at de er både forundret og skuffet over at de mistet både tiltaksklasse 2 for prosjekterende og tiltaksklasse 3 for utførelse, og at de nå bare sitter igjen med godkjenning i tiltaksklasse 1 for utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner. De stiller også spørsmål ved om kravene til tiltaksklasse har blitt skjerpet siden forrige søknad.

Foretaket har sendt inn CV tilhørende Ola Knaldre og Ivan Michael Dropuljic, og ber om at direktoratet tar en nøye gjennomgang av disse. Det informeres om at Ola Knaldre er gründeren til OK Ventilasjon AS, og at han sammen har 64 års erfaring innenfor fagfeltet. Foretaket skriver videre at Knaldre har hatt totalansvar for mangfoldige prosjekter innenfor tiltaksklassene de opererer i, og at det er i hovedsak han som har lært opp de fleste ingeniørene og prosjektlederne som har blitt ansatt i foretaket. Ola Knaldre har ingen formell utdanning, men foretaket informerer om at han har fått godkjent alle sine prosjekter og fått de beste skussmål fra konsulenter og kunder gjennom alle år. Det stilles samtidig spørsmål ved om Ola Knaldre omfattes av overgangsordningen i SAK10 § 20-3. Foretaket informerer om at de ikke har visst om ordningen før nå, men påpeker at Ola Knaldre i alle år har stått på kompetanseoversikten som har blitt sendt med søknaden om sentral godkjenning.

Når det gjelder Ivan Michael Dropuljic informerer foretaket om at han ble ansatt i foretaket 01.09.2021 som ingeniør og prosjektleder etter fullført bachelorstudium i ingeniørfag – energi og miljø i juni 2021. Det informeres om at han samtidig med studiene, var ansatt i en 100% stilling hos AirControl AS, der hovedoppgaven var innregulering av luft i nye og gamle anlegg inklusiv inneklimateknikk med feilsøking og løsningsforslag. Foretaket skriver videre at Dropuljic jobbet i AirControl AS i syv år, og tilegnet seg verdifull kunnskap som kommer til nytte i jobben som ingeniør/prosjektleder hos OK Ventilasjon AS. Det er for foretaket uforståelig at ikke hans erfaring innen innregulering av luft med mer, blir regnet som relevant erfaring når det gjelder sentral godkjenning. I den sammenheng viser foretaket til SAK10 § 11-3 om at praksis som hovedregel skal være opparbeidet etter endt utdanning, men der foretakets faglige ledelse har tatt videreutdanning, skal hvert år med relevant praksis som er opparbeidet før videreutdanningen er avsluttet godskrives med ½ år ved søknad om sentral godkjenning. Foretaket anfører at de ikke kan se at hovedregelen er absolutt, og viser til at det pleier å være en sekundær regel, også kalt skjønn, som gjelder. Det vises samtidig til

definisjonen av videreutdanning i Store norske leksikon der videreutdanning er definert som «utdanning som tar sikte på å bygge videre på tidligere grunnutdanning, eller skaffe kunnskaper på nye områder. Foretaket mener at dette omfatter alt fra små kurs til mastergrader, og anfører derfor at bachelorstudiet innen energi og miljø er videreutdanning etter hans forrige bachelorstudie innen informatikk.

Avslutningsvis understrekes det at utførelsen av den jobben foretaket gjør ikke har fått ned i kvalitet selv om de har fått en ny ingeniør. Montørene deres er fortsatt de samme, og har henholdsvis 32 og syv års erfaring innen faget. Det informeres om at det kun er ingeniøren som er byttet ut. Foretaket ber derfor om at direktoratet ser på søknaden på nytt.

Det er i klagesaksomgangen også sendt inn en attest fra Air Control AS som bekrefter Dropulijcs erfaring, i tillegg til fire referanseprosjekter tilhørende Ola Knaldre.

Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdene prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 2 og utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 3.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd og tilhørende veiledning skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet. Relevant utdanning og praksis for et godkjenningsområde skal som utgangspunkt være knyttet til samme person.

Samlet vurdering av de påklagede godkjenningsområdene

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 2 er høyere fagskolegrad, eller tilsvarende, med tilhørende ti års relevant praksis, eller bachelorgrad eller tilsvarende, med tilhørende seks års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 3 er høyere fagskolegrad, eller tilsvarende, med tilhørende åtte års relevant praksis, eller bachelorgrad eller tilsvarende, med tilhørende fem års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

Relevant utdanning for disse godkjenningsområdene vil for eksempel være fagskolegrad eller ingeniørutdanning innen KEM/VVS.

Direktoratet bemerker kort at foretaket har vist til Bjørn-Ivar Knaldre med svennebrev i kobber- og blikkenslagerfaget. Utdanningen vurderes som relevant for områdene, men oppfyller ikke kravet til nødvendig utdanningsnivå.

Det er også vist til faglig leder Ivan Micheal Dropuljic med bachelor i realfag, studieretning informatikk: programmering og nettverk fra 2013, i tillegg til bachelor i ingeniørfag innen energi og miljø fra 2021. Begge disse utdanningene oppfyller kravet til nødvendig utdanningsnivå for de påklagede godkjenningssområdene.

I tillegg til å være på nødvendig nivå, må utdanningen også være tilstrekkelig relevant for godkjenningssområdet det søkes om. Spørsmålet blir derfor om noen av de dokumenterte utdanningene er tilstrekkelig relevant for prosjektering og utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner. Ved vurderingen av om utdanningen anses som relevant vil fagretning og fagkombinasjon være sentralt, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Et avgjørende moment vil være om utdanningens innhold og fagretning gjenspeiler de påklagede godkjenningssområdenes innhold og arbeidsoppgaver.

Prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner omfatter prosjektering av nye og omprosjektering av eksisterende ventilasjon- og klimainstallasjoner med varme-, kjøle- og gjenvinningsfunksjoner. Prosjekteringen omfatter dimensjonering av komplette ventilasjonsaggregater, fastlegging av luftmengder og dimensjoner på kanaler, produkter, komponenter mv., dimensjonering og kravspesifikasjon til brannsikring for gjennomføringer i vegger og brannskiller, og utarbeidelse av nødvendig dokumentasjon for utførelse og som grunnlag for FDV-rutiner for driftsfasen. Tiltaksklasse 2 omfatter prosjektering av nye og omprosjektering av eksisterende ventilasjon- og klimainstallasjoner for luftmengde inntil 25 000 m³/h og mindre anlegg med sentralstyring, og prosjektering av røykventilasjon i bygninger i brannklasse 2, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav k med tilhørende veiledning.

Utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner omfatter utførelse av nye eller vesentlig endring av eksisterende ventilasjon- og klimainstallasjoner. Fagområdet omfatter installasjon av komplett balansert ventilasjonsanlegg med varme-, kjøle- og gjenvinningsfunksjoner inklusiv lyd- og brannisolering, og branntetting av kanalføringer gjennom brann- og lydskiller, og tilkobling og montering av kjølekomponenter i kjøleaggregater. Tiltaksklasse 3 omfatter utførelse av nye eller vesentlig endring av en eller flere eksisterende installasjoner med stor kompleksitet eller med store konsekvenser ved feil for inneklime eller brann sikkerhet, herunder ventilasjonsanlegg som betjener to eller flere brannceller uten sentralstyring med luftmengde over 25 000 m³/h, ventilasjonsanlegg med sentralstyring i to eller flere brannceller, røykventilasjonsanlegg i bygninger i brannklasse 3 og 4, og installasjon av komplett klimainstallasjon, samt innregulering, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav r med tilhørende veiledning.

For at en utdanning skal anses relevant for disse godkjenningsområdene er det følgelig avgjørende at utdanningen innehar relevante fag innen ventilasjonsteknikk, herunder opplæring i fagområder knyttet til ventilasjonsanlegg og kjøle- og oppvarmingssystemer.

Utdanningen innen informatikk: programmering og nettverk innehar opplæring i fag som blant annet *objektorientert programmering, systemutvikling, introduksjon til databaser, databasesystemer, grunnkurs i objektorientert programmering, algoritmer og datastrukturer, funksjonell programmering, introduksjon til operativsystemer og datakommunikasjon, modellering og programmering av parallelle systemer, store og komplekse informasjonssystemer, digital signalbehandling, logikk og beregninger, datalingvistik og utvikling av IT-kompetanse i organisasjoner.*

Direktoratet kan imidlertid ikke se at den dokumenterte utdanningen innen informatikk innehar relevante fag knyttet til ventilasjonsanlegg eller kjøle- og oppvarmingssystemer. Direktoratet finner ikke at den dokumenterte utdanningen gjenspeiler godkjenningsområdet innhold og arbeidsoppgaver, og den vurderes dermed til å ikke være tilstrekkelig relevant for prosjektering og utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner.

Til forskjell fra dette retter bachelorgraden innen energi og miljø seg mot fag innen termodynamikk, strømningsmekanikk, varme, ventilasjon og sanitærteknikk, varmetransport, energi og inn klima. Direktoratet finner på bakgrunn av dette at den dokumenterte bachelorgraden innen energi og miljø er relevant for de påklagede godkjenningsområdene.

Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

For funksjonen prosjekterende i tiltaksklasse 2 må foretaket videre dokumentere seks års relevant praksis, mens det for funksjonen utførende i tiltaksklasse 3 må dokumenteres fem års relevant praksis, jf. SAK10 § 11-3.

I vurderingen av foretakets praksis skal direktoratet blant annet legge vekt på om den er oppdatert praksisens varighet og tilknytningen til godkjenningsområdet. Relevant praksis vil si at den normalt er opparbeidet etter endt utdanning og bygger på den utdanningen som kreves – både utdanningsnivå og utdanningsretning, jf. SAK10 § 11-3 første ledd med tilhørende veiledning. Videre skal relevant utdanning og praksis for et godkjenningsområde, som utgangspunkt være knyttet til samme person, jf. SAK10 11-1 første og andre ledd med tilhørende veiledninger. Det må derfor dokumenteres henholdsvis seks og fem års relevant praksis opparbeidet etter endt utdanning, tilhørende Dropuljic.

Ettersom relevant praksis vil si at den bygger på relevant utdanning på tilstrekkelig nivå, vises det i denne sammenheng til vurderingen av bachelorgraden innen informatikk ovenfor. Da bachelorgraden ikke anses relevant for godkjenningsområdet, vil heller ikke praksis som bygger på denne utdanningen anses som relevant. Bachelorgraden innen energi og miljø, er

som nevnt tidligere vurdert til å oppfylle kravet relevant utdanning på tilstrekkelig nivå, men ettersom Dropuljic har fullført bachelorgraden innen energi og miljø i 2021, er ikke kravet til praksis etter endt utdanning oppfylt.

Når foretakets faglige ledelse har videreutdannet seg, kan direktoratet imidlertid også legge vekt på praksis opparbeidet før endt utdanning. Hvert år med relevant praksis før utdanningen er avsluttet godskrives med et halvt år, jf. SAK10 § 11-3 andre og tredje ledd.

Spørsmålet blir derfor om bachelorgraden innen energi og miljø, i dette tilfellet, kan vurderes som videreutdanning i henhold til SAK10 § 11-3, slik at det kan legges vekt på praksis opparbeidet før 2021.

Direktoratet vurderer at videreutdanning må være en formell utdanning som bygger videre på annen formell, relevant utdanning i bunn. Bakgrunnen for dette er at praksis skal bygge på et teoretisk grunnlag som er relevant for godkjenningssområdet. For at utdanningen fra 2021 skal vurderes som videreutdanning, må det derfor for Dropuljic dokumenteres relevant utdanning i bunn for prosjektering og utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner. Direktoratet kan ikke se at det er dokumentert annen utdanning for Dropuljic enn den nevnte utdanningen innen informatikk.

Direktoratet har derfor kommet frem til at praksis det er vist til før fullført bachelorgrad i 2021 ikke kan vektlegges etter SAK10 § 11-3 andre og tredje ledd, da den ikke bygger på relevant utdanning. Michael Ivan Dropuljic vil derfor på nåværende tidspunkt ikke kunne oppfylle kravet til praksislengde for de påklagede godkjenningssområdene med tilhørende tiltaksklasser. Direktoratet finner at det heller ikke vil være mulig for Dropuljic å oppfylle kravet til praksislengde for lavere tiltaksklasser på nåværende tidspunkt.

Som en følge av at kravet til praksislengde ikke kan oppfylles på nåværende tidspunkt, er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet bemerker allikevel kort at referanseprosjektene det er vist til beskriver arbeider som omfattes av godkjenningssområdet. Direktoratet bemerker også at foretakets tidligere innsendte referanseprosjekter i alle tilfeller ikke kan knyttes til Dropuljic, da han ble ansatt i 2021. Når det gjelder attesten fra AirControl AS, inneholder ikke denne nok informasjon til at den kan vurderes opp mot de påklagede godkjenningssområdene, med tilhørende tiltaksklasser. For å kunne vurdere om praksis er tilstrekkelig relevant opp mot godkjenningssområdets faglige innhold, er det nødvendig at det dokumenteres konkrete prosjekter med dekkende beskrivelser, jf. SAK10 § 13-2 første ledd med tilhørende veiledning. I tillegg til en beskrivelse av tiltaket og hvilke arbeidsoppgaver foretaket utførte i prosjektet, må det gis opplysning om dato for ferdigstillelse. Prosjektet må også være sporbart i form av kommunens saksnummer eller gårds- og bruksnummer.

Forholdet til tidligere godkjenning

Direktoratet har merket seg at foretaket har hatt sentral godkjenning for de påklagede

godkjenningsområdene tidligere. Direktoratet bemerker kort at ved søknad om fornyelse av sentral godkjenning må foretaket dokumentere at det oppfyller de kravene som gjelder på fornyelsestidspunktet, jf. SAK10 § 13-4 tredje ledd.

Tidligere godkjenning er innvilget på bakgrunn av Nora Turkiene som faglig leder. Turkiene fremgår ikke lenger av foretakets organisasjonsplan/kompetanseoversikt, og det er heller ikke dokumentert utdanning eller fast ansettelse for henne. Det er dermed ikke dokumentert at Turkiene fortsatt er fast ansatt i foretaket og er en del av foretakets faglige ledelse.

Om overgangsbestemmelsen

Foretaket skriver i klagebrevet at de stiller spørsmål ved om Ola Knaldre omfattes av overgangsordningen. De skriver videre at de ikke har vist om ordningen før nå, men påpeker at han i alle år har stått på kompetanseoversikten som har blitt sendt med søknaden om sentral godkjenning. Foretaket informerer videre om at Ola Knaldre ikke har formell utdannelse.

Overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3 innebærer at foretak som søker om fornyelse av sin sentrale godkjenning kan vurderes etter de mer lempelige kompetansekravene som gjaldt før 1. januar 2016. Bestemmelsen gjelder frem til 1.juli 2023 og ble innført for at foretakene skulle få tid til å oppgradere sin formalkompetanse og tilpasse seg regelverket.

For at overgangsbestemmelsen skal komme til anvendelse, må foretaket tidligere ha vært kompensert for manglende utdanningsnivå og det må søke om fornyelse av sin sentrale godkjenning. Det følger av redegjørelsen ovenfor at foretaket ikke har vært kompensert for manglende utdanningsnivå tidligere, og overgangsbestemmelsen kommer derfor ikke til anvendelse. Til opplysning kommer heller ikke overgangsbestemmelsen til anvendelse i de tilfellene det ikke er dokumentert at minstekravet til utdanningsnivå er oppfylt, jf. SAK10 § 20-3 med tilhørende veiledning. Minstekravet til utdanningsnivå for sentral godkjenning er fag-/svennebrev. Det er som nevnt ikke dokumentert formell utdanning for Ola Knaldre, og overgangsbestemmelsen vil derfor uansett ikke komme til anvendelse for han.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at OK Ventilasjon AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdene prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 2 og utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 3.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

Oppsummering:

Direktoratet for byggkvalitet finner ikke å kunne ta klagen til følge for de påklagede godkjenningsområdene.»

Sak 21/22 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra Svinø Entreprenør AS (klagesaksnr. 22/3285).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 2
- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 3
- Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 3
- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 3

I klage innsendt 26.04.2022 ble vedtak av 07.04.2022 påklaget av foretaket ved daglig leder Oddgeir Svinø. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 11.02.2022 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 07.04.2022 av slo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Prosjektering av oppmålingsteknisk prosjektering i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av geoteknikk i tiltaksklasse 1

- Prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av miljøsanering i tiltaksklasse 1
- Utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 3
- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 1
- Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 1
- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2
- Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 1

Direktoratet bemerker kort at godkjenningen for prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2 synes å være gitt uten at byggesaksforskriftens (SAK10) krav til utdanning og praksis er oppfylt. Dette vil bli fulgt opp i etterkant av klagesaken.

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av oppmålingsteknisk prosjektering i tiltaksklasse 2
- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 3
- Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 3
- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 3
- Utførelse av fjernvarmeanlegg i tiltaksklasse 2

For godkjenningsområdene prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 2, utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 3 og utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 3 var avslaget begrunnet med at det ikke var dokumentert at faglig leder med relevant utdanning hadde nødvendig praksis, jf. SAK10 §§ 11-3 og 11-5 med tilhørende veiledning. Foretaket hadde vist til faglig leder Per-Magnus Grødal med ingeniørutdanning innen bygg, som direktoratet vurderte som ikke tilstrekkelig relevant for området, jf. SAK10 §§ 11-3 og 11-5 med tilhørende veiledning. Foretaket hadde også vist til Magnar Høydalsnes med relevant utdanning på nødvendig nivå, men som ikke oppfylte kravet til praksislengde, jf. SAK10 § 11-3

For godkjenningsområdet utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 3 var avslaget begrunnet med at det ikke var dokumentert nødvendig utdanningsnivå, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3.

Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset disse godkjenningsområdene, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd. Direktoratet fant imidlertid grunnlag for å innvilge godkjenningsområdene utførelse av veg- og grunnarbeider og utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 1, og godkjenningsområdet utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2.

Generelle opplysninger om foretaket

Svinø Entreprenør AS fikk sentral godkjenning første gang 27.10.1998. I perioden 08.03.2019

– 08.03.2022 hadde foretaket sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 2
- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2
- Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 2
- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2
- Utførelse av fjernvarmeanlegg i tiltaksklasse 2
- Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 1

Foretaket sendte inn søknad om endring av sentral godkjenning 06.02.2020. I perioden 23.03.2020 – 08.03.2022 hadde foretaket også sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Prosjektering av oppmålingsteknisk prosjektering i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av miljøsanering i tiltaksklasse 1

Foretaket sendte inn ytterligere søknad om endring av sentral godkjenning 01.03.2021. I perioden 23.03.2020 – 08.03.2022 hadde foretaket også sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Prosjektering av geoteknikk i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 1
- Utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 3

Foretaket har ifølge Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret 44 inntektsmottakere og ligger i Ålesund. Oddgeir Svinø er daglig leder. Han har fagbrev i anleggsmaskinførerfaget fra 1998. Faglig ledelse består videre av Per-Magnus Grødal, Magnar Høydalsnes, Arne Stensvik og Per Kåre Alvestad. For Grødal er det dokumentert bachelorgrad i bygg fra 2015, for Høydalsnes er det dokumentert bachelor i landmåling og eiendomsdesign fra 2019, for Stensvik er det dokumentert mesterbrev i rørleggerfaget fra 2011, og for Alvestad er det dokumentert fagbrev i anleggsmaskinførerfaget fra 1999.

Foretaket har sin virksomhet å drive entreprenørvirksomhet og hva dermed står i forbindelse, samt enhver form for deltakelse i andre selskaper og annen virksomhet av økonomisk art. Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden 43.120 Grunnarbeid.

Saksgang

11.02.2022 Søknad

30.03.2022 Foreløpig svarbrev

31.03.2022 Tilsvare fra foretaket

07.04.2022 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

26.04.2022 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

Foretaket skriver i klagen at de ved i forrige godkjenningsperiode hadde sentral godkjenning for utførelse av veg- og grunnarbeider, landskapsutforming og vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2, og påpeker at de siden den gang har økt kompetansen i foretaket, og at de har hatt flere prosjekter i tiltaksklasse 3.

I det følgende gjengis hovedpunktene i klagen ut ifra oppsettet i klagebrevet.

Relevant utdanning

Foretaket skriver i klagen at de har ansatt byggingeniør i bygg og anlegg, og anfører at det oppfyller kravet til nivå både for tiltaksklasse 2 og 3. Videre vises det til at vedkommende ingeniør også har lang og omfattende praksis fra anlegg. Det informeres også om at han har vært ansatt siden november 2015, som tilsvarer 6,5 år.

Videre anfører foretaket at byggesaksforskriften ikke stiller spesifikke krav om ingeniørutdannelsen, men et generelt krav om at formalutdanningen må være «relevant», jf. SAK10 § 11-1 annet ledd. Videre skriver de at hva som er «relevant» vil bero på en vurdering hvor innholdet i utdanningen vil måtte ha stor betydning. Det vises også til ordlyden i SAK10 § 11-1 annet ledd, om at det er krav om «relevant utdanning og praksis», som foretaket tolker dithen at det må tas utgangspunkt i en samlet vurdering av vedkommende formalkompetanse og praksis. Videre anføres det at en isolert vurdering av utdanning og praksis ikke vil være tilstrekkelig, og at dette er sammenfallende med vurderingen foretak i anleggsbransjen gjør når det skal ansettes fagkompetanse. På bakgrunn av dette mener foretaket at det er feil forskriftsanvendelse av direktoratet å ikke legge til grunn utdanningen. Det vises i denne sammenheng til at ingeniørfagene innen anlegg, bygg og maskin inneholder en rekke felles fag som gir grunnlag for å bli kvalifisert innen anlegg, og at kvalifikasjoner alltid må kombineres med praksis.

Foretaket mener også at det er ulikt for prosjektering og utførelse, da ingeniørutdanningene først og fremst er en prosjekteringsutdanning. Innen utførelse mener foretaket at det er fagarbeideren som er sentral, og at det derfor har liten betydning hvilken linje vedkommende ingeniør har, og større betydning hvilken praksis det kan vises til. Foretaket vil også påpeke at læreplanene fra høyskolene varierer fra skole til skole, at læreplanene er ulike, og at det ikke finnes en standard ingeniør innen anleggsfagene.

Foretaket anfører at konsekvensen av direktoratets praksis er at en ingeniør innen bygg ikke får lov til å jobbe innenfor anlegg, selv om vedkommende opparbeider seg tilstrekkelig praksis innen anlegg. Foretaket stiller også spørsmål ved om direktoratet skal ha som oppgave gjennom den sentrale godkjenningsordningen å vurdere og bestemme dette.

Det anføres også at foretaket er kjent med at ingeniører som har gått samme skole/utdanning som deres ingeniør, har fått godkjent sin utdanning som relevant og fått

sentral godkjenning på bakgrunn av dette. Videre skriver foretaket at det må bety at direktoratet ikke har lik praksis, og er inkonsekvente på hvilke utdanninger som anses relevante.

Overgangsordning

Foretaket stiller her spørsmål ved overgangsordningen. De skriver at de ved forrige søknad fikk sentral godkjenning tiltaksklasse 2 for godkjenningsområdene utførelse av veg- og grunnarbeider, utførelse av landskapsutforming og utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg. Videre skriver de at de er de samme ansatte som ved forrige søknad, og at de nå har fått tre års mer praksis enn forrige gang. Foretaket stiller seg derfor uforstående til hvorfor de nå bare har fått innvilget sentral godkjenning i tiltaksklasse 1 for disse områdene.

Feil bruk av forskrift

Foretaket viser her til at det i vedtaket er feil gjengivelse av forskriften, når det gjelder krav til utdanning for de ulike funksjonene og tiltaksklassene.

Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd og tilhørende veiledning skal foretaket ved søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet. Relevant utdanning og praksis for et godkjenningsområde skal som utgangspunkt være knyttet til samme person.

Utgangspunktet ved relevansvurderingen av utdanning

Ved søknad om sentral godkjenning må det dokumenteres utdanning på nødvendig nivå. I tillegg til dette må utdanningen også være tilstrekkelig relevant for godkjenningsområdene det søkes om. Ved vurderingen av om utdanningen anses relevant vil fagretning og fagkombinasjon være sentralt, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Det må med andre ord foretas en konkret vurdering av den enkelte utdanning sett opp i mot godkjenningsområdenes faglige innhold.

Foretaket påpeker som nevnt i klagebrevet at læreplanene fra høyskolene varierer fra skole til skole, at læreplanene er ulike, og at det ikke finnes en standard ingeniør innen anleggsfagene. Til dette vil direktoratet understreke at det foretas en konkret vurdering ut fra fagretning og fagkombinasjon av den dokumenterte utdanningen. Flere typer utdanninger kan dermed være dekkende for å ivareta kvalifikasjonskravene. Dette understreker nettopp det faktum at det må foretas en konkret vurdering i det enkelte tilfellet. Når det gjelder anførselen fra foretaket om at ingeniørfagene innen anlegg, bygg og

maskin inneholder en rekke felles fag som gir grunnlag for å bli kvalifisert innen anlegg vil direktoratet bemerke at fellesfagene, eller realfagene, i utgangspunktet ikke vil være avgjørende ved relevansvurderingen, men derimot de enkelte fag innen et fagområde.

Generelt om utdanningen til Per-Magnus Grødal

Den dokumenterte fagplanen med tilhørende fagbeskrivelser viser at utdanningen innen bygg, studieretning konstruksjonsteknikk, innehar opplæring i fag som *kart og landmåling, byggeteknikk, geoteknikk og statikk, byggeadministrasjon, material og konstruksjonslære, prosjektering, konstruksjon, ingeniørfaglig systemteknikk og systemutvikling, geoteknikk 2, gjenbruk og rehabilitering av byggverk og avanserte konstruksjoner*. Når det skal vurderes hvorvidt utdanningen som byggingeniør med studieretning konstruksjonsteknikk er relevant for de påklagede godkjenningssområdene vil vurderingen måtte ta utgangspunkt i hvilke arbeidsoppgaver godkjenningssområdet omfatter sammenholdt med innholdet i opplæringen som byggingeniør.

Samlet vurdering av godkjenningssområdene:

Prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 2

Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 3

Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 3

Utførelse av vannforsynings og avløpsanlegg i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

Som foretaket påpeker i klagen, er kravene til utdanning som er oppgitt i direktoratets svarbrev og vedtak feil.

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 2 er utdanningsnivå tilsvarende høyere fagskolegrad, med tilhørende ti års relevant praksis, eller utdanningsnivå tilsvarende bachelorgrad, med tilhørende seks års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 3 er utdanningsnivå tilsvarende høyere fagskolegrad, med tilhørende åtte års relevant praksis, eller utdanningsnivå tilsvarende bachelorgrad, med tilhørende fem års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

Relevant utdanning for disse godkjenningssområdene vil for eksempel være høyere fagskolegrad eller ingeniørgrad med linjefag anlegg.

Foretaket har som nevnt vist til Per-Magnus Grødal med ingeniørutdanning innen bygg, studieretning konstruksjonsteknikk fra 2015, og Magnar Høydalsnes med bachelor i landmåling og eiendomsdesign fra 2019. Begge disse utdanningene oppfyller kravet til nødvendig utdanningsnivå. Spørsmålet blir derfor om utdanningene er tilstrekkelig relevante for de påklagede godkjenningssområdene.

Direktoratet bemerker kort at det er vist til andre ansatte i foretaket med blant annet mesterbrev i rørleggerfaget og fagbrev i anleggsmaskinførerfaget, men at ingen av disse utdanningene oppfyller kravet til nødvendig utdanningsnivå for de påklagede godkjenningssområdene.

Ved vurderingen av om utdanningen anses som relevant vil som nevnt fagretning og fagkombinasjon være sentralt, jf. SAK10 § 11-3 med tilhørende veiledning. Et avgjørende moment vil være om utdanningens innhold og fagretning gjenspeiler de påklagede godkjenningssområdenes innhold og arbeidsoppgaver.

Det vises til godkjenningssområdenes faglige innhold i SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav b, tredje ledd bokstav b og c med tilhørende veiledninger.

Prosjektering av veg omfatter utforming og dimensjonering av veg samt håndtering av overvann, herunder avrenning av veg til grøfter, sluk og lignende. Veg i denne sammenheng omfatter også parkeringsplasser, gang og sykkelvei, busslommer osv. Plassering av tiltaket på situasjonsplan med koordinatfesting og høydeangivelse, inngår i oppgaven. Prosjektering av utearealer og landskapsutforming skal ta hensyn til egnethet og funksjon, slik at god kvalitet oppnås i forhold til universell utforming, sikkerhet og innvirkning på ytre miljø, herunder overvann, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav b med tilhørende veiledning.

Fagområdet veg- og grunnarbeider omfatter blant annet graving, sprengning, oppfylling, planering og komprimering, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav b med tilhørende veiledning.

Fagområdet landskapsutforming omfatter opparbeidelse og planering av grøntanlegg, idrettsanlegg, mindre veier og plasser, legging av dekker med belegningsstein, utførelse av forstøtninger og skråningsbeskyttelse samt natursteinsarbeider m.v, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav c med tilhørende veiledning.

For at en utdanning skal anses relevant for disse godkjenningssområdene er det avgjørende at utdanningen innehar relevante fag for anleggsteknikk, eksempelvis fagområder knyttet til grunnarbeid, utforming av anlegg, planering, sprenging, masseforflytting, vegbygging, fundamentering, VA-teknikk, mm.

Når det gjelder utdanning til Grødal viser direktoratet til gjennomgangen av fagplanen ovenfor. Fagene geoteknikk og kart og landmåling, innehar elementer som kan være av relevans for godkjenningssområdene, men utover dette kan ikke direktoratet se at utdanningen innehar tilstrekkelig faglig bredde og dybde knyttet til anleggstekniske fag til å vurderes tilstrekkelig relevant for de påklagede godkjenningssområdene.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt for Grødal.

Direktoratet finner imidlertid at utdanningen til Høydalsnes innen landmåling og eiendomsdesign, er tilstrekkelig relevant for de påklagede godkjenningssområdene, da den blant annet inneholder opplæring i fag som *veg- og arealplanlegging, anleggs og VA-teknikk, geografiske informasjonssystemer, statistikk og landmåling, geografisk informasjonsanalyse, eigedomslandmåling, og ingeniørlandmåling.*

Utdanningskravet er dermed oppfylt for Høydalsnes.

Foretaket skriver som nevnt i klagen at de er kjent med at ingeniører som har gått samme skole/utdanning som Grødal, har fått godkjent sin utdanning som relevant og fått sentral godkjenning på bakgrunn av dette. Det er ikke mulig for direktoratet å ta stilling til denne anførselen da den ikke peker på konkrete eksempler. Direktoratet bemerker allikevel på generelt grunnlag, at dersom en godkjenning er innvilget uten at vilkårene er tilstrekkelig oppfylt starter direktoratet en prosess med å omgjøre vedtaket, og trekke tilbake godkjenningen, jf. forvaltningsloven (fvl.) § 35 første ledd bokstav c.

Krav til praksis

Som nevnt tidligere skal foretakets faglige ledelse oppfylle krav til relevant utdanning og praksis etter inndelingen i tiltaksklasser og funksjoner i tabellen som fremgår av SAK10 §11-3 første ledd. Kravet til praksis gjelder etter endt utdanning, og relevant utdanning og praksis for et godkjenningssområde skal som utgangspunkt være knyttet til samme person. Ettersom utdanningskravet er oppfylt for Magnar Høydalsnes, er det praksis tilknyttet han som vil være relevant å vurdere.

Det fremgår av innsendt dokumentasjon på fast ansettelse at Høydalsnes ble ansatt i foretaket 02.01.2020, som vil si at referanseprosjekter oppført som foretakets praksis fra før denne datoen ikke kan knyttes til Høydalsnes, da den ble utført før han ble ansatt i foretaket.

Det nevnes også at ettersom Høydalsnes fullførte sin utdanning i 2019, vil ikke kravet til praksis etter endt utdanning være oppfylt, da det for funksjonen prosjekterende i tiltaksklasse 2 og utførende i tiltaksklasse 3 med utdanning tilsvarende bachelorgrad må dokumenteres henholdsvis seks og fem års relevant praksis med godkjenningssområdet etter endt utdanning.

Når foretakets faglige ledelse har videreutdannet seg kan direktoratet også legge vekt på praksis opparbeidet før endt utdanning. Hvert år med relevant praksis før utdanningen er avsluttet godskrives med et halvt år, jf. SAK10 § 11-3 andre ledd. Direktoratet kan ikke se at det fremgår av innsendt dokumentasjon at Høydalsnes har videreutdanning som nevnt.

Direktoratet bemerker også kort at det er vist til referanseprosjekter oppført som foretakets praksis som omhandler arbeider som omfattes av de påklagede godkjenningssområdene. Når det gjelder relevansvurderingen av praksis, beror denne på at praksis skal bygge på

utdanningen som kreves, jf. SAK10 § 11-3 med tilhørende veiledning. Ettersom praksisen det er vist til bygger på en utdanning som ikke anses tilstrekkelig relevant for godkjenningssområdene, vil heller ikke tilhørende praksis anses relevant i dette tilfellet.

Kravet til praksis er derfor ikke oppfylt.

Til foretakets anførsel om at det må tas utgangspunkt i en samlet vurdering av formalkompetanse og praksis, bemerkes det at direktoratet må forholde seg til de forskriftsfestede kravene til utdanning i SAK10 §§ 11-2 og 11-3. Ved søknad om sentral godkjenning må dokumenteres både relevant utdanning og praksis som er tilpasset omsøkte godkjenningssområder. Direktoratet har ikke anledning til å la praksis veie opp for manglende relevant utdanning.

Direktoratet bemerker at avslaget for godkjenningssområdet utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 3, var begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig utdanningsnivå. Gjennomgangen ovenfor viser at dette ikke medfører riktighet, da foretaket har dokumentert at kravet til relevant utdanning er oppfylt for Høydalsnes, men at kravet til praksis for godkjenningssområdet ikke er oppfylt. Det bemerkes også at foretaket har vist til Arne Stensvik med mesterbrev i rørleggerfaget. Denne utdanningen vurderes som relevant for området, men oppfyller som nevnt ikke kravet til utdanningsnivå.

Forholdet til tidligere godkjenning

Foretaket skriver i klagen at de ved forrige søknad fikk sentral godkjenning tiltaksklasse 2 for godkjenningssområdene utførelse av veg- og grunnarbeider, utførelse av landskapsutforming og utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg. Videre skriver de at de er de samme ansatte som ved forrige søknad, og at de nå har fått tre års mer praksis enn forrige gang. Foretaket stiller seg derfor uforstående til hvorfor de nå bare har fått innvilget sentral godkjenning i tiltaksklasse 1 for disse områdene.

Til dette bemerker direktoratet kort at ved søknad om fornyelse av sentral godkjenning må foretaket dokumentere at det oppfyller de kravene som gjelder på fornyelsestidspunktet, jf. SAK10 § 13-4 tredje ledd. Det er således ingen automatikk i at foretaket får fornyet samtlige godkjenningssområder. Hertil kommer også at relevansvurderingen av utdanning har blitt noe strengere de siste årene. Vi har foretatt en ny vurdering av innholdet i utdanningen til Grødal opp mot de påklagede godkjenningssområdene, og finner som nevnt at den ikke gjenspeiler godkjenningssområdenes innhold og arbeidsoppgaver i tilstrekkelig grad. Det bemerkes også at foretaket har sentral godkjenning for godkjenningssområdet utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2, og at denne er innvilget på bakgrunn av utdanning og praksis tilhørende Arne Stensvik.

Om overgangsbestemmelsen

Foretaket skriver i klagebrevet at de stiller spørsmål ved overgangsbestemmelsen. Overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3 innebærer at foretak som søker om fornyelse av sin

sentrale godkjenning kan vurderes etter de mer lempelige kompetansekravene som gjaldt før 1. januar 2016. Bestemmelsen gjelder frem til 1.juli 2023 og ble innført for at foretakene skulle få tid til å oppgradere sin formalkompetanse og tilpasse seg regelverket.

For at overgangsbestemmelsen skal komme til anvendelse, må foretaket tidligere ha vært kompensert for manglende utdanningsnivå og det må søke om fornyelse av sin sentrale godkjenning. Foretaket har ikke hatt godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene i tiltaksklasse 3 tidligere, og har heller ikke vært kompensert for manglende utdanningsnivå tidligere, og overgangsbestemmelsen kommer derfor ikke til anvendelse. Det bemerkes også at overgangsbestemmelsen heller ikke kommer til anvendelse i de tilfellene de ikke er dokumentert tilstrekkelig relevant utdanning.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Svinø Entreprenør AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdene prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 2, utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 3, utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 3 og utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 3.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

Oppsummering:

Direktoratet for byggkvalitet finner ikke å kunne ta klagen til følge for de påklagede godkjenningsområdene.»

Sak 22/22 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra Trico Bygg AS (klagesaksnr. 22/3421).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Utførelse av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 1

I brev datert 27.04.2022 ble vedtak av 06.04.2022 påklaget ved Odd Egil Eltervaag. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 01.03.2022 søknad om fornyelse av sentral godkjenning.

I vedtak datert 06.04.2022 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget:

- Utførelse av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 1

Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke dokumenterte tilstrekkelig relevant utdanning eller praksis, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-3, 11-4, 11-5 og 13-5 tredje ledd bokstav p med tilhørende veiledning.

Generelle opplysninger om foretaket

Trico Bygg AS har siden 2016 hatt sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av tømmerarbeider og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1.

Foretaket har ifølge Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret 1 inntektsmottaker og ligger i Sandnes kommune. Odd Egil Eltervaag er daglig leder. Han har svennebrev som tømmer fra 2011.

Foretaket har sin virksomhet innen oppføring av nybygg og rehabilitering av bygg. Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden 41.200 Oppføring av bygninger.

Saksgang

01.03.2022 Søknad

06.04.2022 Vedtak om sentral godkjenning

27.04.2022 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

Foretaket ved Odd Egil Eltervaag skriver at i alle prosjekter hvor de fører opp nye boliger, monterer de også ventilasjonssystem. Det informeres om at foretaket monterer komplett rørsystem samt alle tilhørende komponenter som medfølger. Eltervaag mener derfor at hans lange erfaring med oppføring av boliger og dermed ventilasjonsanlegg viser at foretaket er godt skikket til å utføre arbeid innen dette fagområdet. Avslutningsvis ber Eltervaag om at direktoratet vurderer foretakets kompetanse på nytt da han mener at foretaket viser til erfaring over tid – i klageomgangen er det ytterligere vedlagt to referanseprosjekter.

Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 1.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd og tilhørende veiledning skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet. Relevant utdanning og praksis for et godkjenningsområde skal som utgangspunkt være knyttet til samme person.

Utførelse av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførelse i tiltaksklasse 1 er fag- eller svennebrev, eller tilsvarende, med to års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil være fagbrev i rørleggerfaget eller kulde- og varmepumpemontørfaget.

Foretaket har dokumentert å ha ansatt med fagbrev i tømrerfaget. Denne utdanningen oppfyller kravet til nødvendig utdanningsnivå. Vurderingen i det følgende vil derfor være hvorvidt utdanningen er relevant for det påklagede godkjenningsområdet.

Godkjenningsområdet omfatter utførelse av nye eller vesentlig endring av eksisterende, vannbårne varme- og kjøleinstallasjoner. Fagområdet omfatter også tilkobling av varme- og kjølebatterier til ventilasjonsaggregater samt tilkobling av sekundærsiden til varmeveksler fra fjernvarme.

Utførelse av disse installasjonene omfatter montering av komplett rørsystem og tilhørende komponenter og utstyr. Lyd- og branntetting av rørføringer gjennom lyd- og branntetter inngår i oppgaven. Utførelse av varmeinstallasjoner omfatter komplett anlegg uavhengig av energitype, inkludert tilslutning til røykkanal og brenseltank.

Tiltaksklasse 1 omfatter utførelse av nye eller vesentlig endring av eksisterende installasjoner med liten kompleksitet eller med små konsekvenser ved feil. Godkjenningsområdet omfatter også varmeanlegg med effekt høyst 50 kW, samt kulde- og varmepumpeanlegg med kondensatoreffekt høyst 50 kW.

Eksempler på varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 1 kan være installasjoner i enebolig, tomannsbolig, rekkehus og kjedehus, installasjoner i mindre bygninger for publikum og arbeidsbygninger eller andre installasjoner av tilsvarende kompleksitet, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav p.

For at en utdanning skal anses som relevant for dette godkjenningsområdet er det avgjørende at utdanningen innehar opplæring i relevante fag innen varme- og kuldeteknikk, herunder opplæring i fagområder knyttet til kjøle- og oppvarmingssystemer.

Utdanningen i tømmerfaget innehar opplæring i konstruksjons- og innredningsarbeid i bygninger og produksjon og montering av elementer og moduler. Læreplanen for tømmerfaget viser at kompetansemålene blant annet inneholder bygging av nye utvendige og innvendige konstruksjoner av tre og stål, bygge og montere ulike typer komplette veggkonstruksjoner og takkonstruksjoner, velge konstruksjoner og løsninger ved rehabiliterings- og ombyggingsarbeid som forebygger skader, og montering av vinduer og dører og isolere og tette rundt dem.

Direktoratet finner etter dette ikke at den dokumenterte utdanningens innhold gjenspeiler det påklagede godkjenningsområdets innhold og arbeidsoppgaver. Utdanningen vurderes dermed til å ikke være tilstrekkelig relevant for utførelse av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 1.

For ordens skyld vil direktoratet informere om at utdanningen heller ikke kan vurderes som tilstrekkelig relevant når det gjelder godkjenningsområdet ventilasjon- og klimainstallasjoner da den ikke innehar relevante fag innen ventilasjonsteknikk, herunder opplæring i fagområder knyttet til ventilasjonsanlegg og kjøle- og oppvarmingssystemer.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet bemerker kort at foretaket i søknads- og klageomgangen har vist til referanseprosjekter hvor de i hovedsak beskriver arbeider som omfattes av godkjenningsområdet utførelse av tømmerarbeider, og at det ikke er nærmere beskrevet arbeider med utførelse av varme- og kuldeinstallasjoner. Hertil kommer også at relevant praksis vil si at den bygger på den utdanningen som kreves, jf. SAK10 § 11-3.

Direktoratet vil her også bemerke at alle relevante arbeider som inngår i oppføring av bygning omfattes av godkjenningsområdet utførelse av tømrerarbeider og montering av trekonstruksjoner, f.eks. betongarbeider og murarbeider for småhus i tiltaksklasse 1, montering av produkter, bygningselementer, taktekkingsarbeider og membranarbeider (fukt, radon) m.m, som foretaket har fått innvilget i søknadsomgangen.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Trico Bygg AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 1.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

Oppsummering:

Direktoratet for byggkvalitet finner ikke å kunne ta klagen til følge for det påklagede godkjenningsområdet.»

Sak 23/22 Eventuelt

Neste klagenemndsmøte blir mandag 03.10.2022 kl.09.00 – 12.00 på Teams.